

ΠΡΟΣΕΓΓΙΖΩ ΤΟ ΠΑΙΔΙ ΓΙΑ ΤΟ ΠΕΝΘΟΣ. ΟΙ ΔΙΕΡΓΑΣΙΕΣ ΤΟΥ ΠΕΝΘΟΥΣ.

ΔΑΚΤΥΛΑ Σ.^{1,2}, ΔΑΚΤΥΛΑΣ Κ.¹, ΜΗΤΣΙΟΥ-
ΔΑΚΤΥΛΑ Γ.^{1,3,4}, ΚΑΤΣΙΑΡΔΑΝΗΣ Α.^{1,5},
ΑΝΑΣΤΑΣΙΟΥ Α.^{1,4,6},
ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΣΚΕΝΤΕΡΗΣ⁶.

1. ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΦΡΟΝΤΙΔΑΣ ΥΓΕΙΑΣ ΚΑΙ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ (ΕΦΥΚΕ).
2. ΣΧΟΛΗ ΨΥΧΟΛΟΓΙΑΣ Α.Π.Θ.
3. ΣΥΝΤΕ. ΣΧΟΛΙΚΗ ΣΥΜΒΟΥΛΟΣ, ΔΡ. ΝΕΥΡΟΨΥΧΟΛΟΓΙΑΣ Π.
Θ.ΤΕΛ.ΨΥΧΟΘΕΡΑΠΕΥΤΡΙΑ GESTALT.
4. ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΕΤΑΙΡΙΑ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΠΑΙΔΙΑΤΡΙΚΗΣ ΚΑΙ ΠΡΟΑΓΩΓΗΣ ΤΗΣ
ΥΓΕΙΑΣ-ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΘΕΣΣΑΛΙΑΣ.
5. NEW YORK COLLEGE, ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗ.
6. ΠΑΙΔΙΑΤΡΙΚΗ ΚΛΙΝΙΚΗ, ΓΕΝΙΚΟΥ ΝΟΣΟΚΟΜΕΙΟΥ ΛΑΡΙΣΑΣ.

ΕΙΣΑΓΩΓΗ

- Το Πένθος είναι η επώδυνη, φυσιολογική διαδικασία της επεξεργασίας μιας απώλειας, που αποσκοπεί στην προσαρμογή και την εναρμόνιση της εσωτερικής με την εξωτερική μας κατάσταση απέναντι σε μια νέα πραγματικότητα.

(Μπουκάι Χ., 2010. “Ο δρόμος των δακρύων”).

ΕΙΣΑΓΩΓΗ

- Η εμπειρία απώλειας ενός σημαντικού προσώπου (ειδικά του γονέα) όταν συμβαίνει στην παιδική ηλικία θεωρείται a priori πλέον από πολλούς ερευνητές,
- ως ένας παράγων κινδύνου και
- ως ένα επιβαρυντικό στοιχείο για την ψυχοκοινωνική πορεία των παιδιού, ανεξάρτητα από τον τρόπο διαχείρισης της απώλειας και τις συνθήκες ή την δομή και οργάνωση της οικογένειας (Black, 1994).
- Οι περισσότεροι άνθρωποι πιστεύουν ότι τα παιδιά θα έπρεπε να προστατεύονται από συζητήσεις σχετικά με το θάνατο. (Zinet P, 1996).
- Η αντίδραση του παιδιού στο θάνατο είναι μια συνάρτηση πολλών παραγόντων, όπως η ηλικία του παιδιού, κατά πόσο το παιδί είναι προετοιμασμένο και καταλαβαίνει τις διαφορές μεταξύ ζωής και θανάτου, η στάση των γονιών απέναντι στο παιδί και στο θάνατο.

ΣΚΟΠΟΣ

- της παρούσας μελέτης είναι να διερευνήσουμε α) τη στάση και τη σχέση των γονέων με το θάνατο,
- β) τη πρώτη τους επαφή–βιώματα, συναισθήματα, σκέψεις, με το θάνατο
- γ) και το αν ενημερώθηκαν νωρίς ηλικιακά για το θάνατο και πως;
- δ) ή και αν εκείνοι ως γονείς ενημερώνουν τα παιδιά τους για το θάνατο.

ΜΕΘΟΔΟΣ – ΥΛΙΚΟ:

- Επιλέξαμε τη χρήση Ερωτηματολογίου με 22 ερωτήσεις ανοιχτού τύπου. Ακολουθήσαμε τη μέθοδο της δομημένης ή τυποποιημένης μορφής συνέντευξης. Το ερωτηματολόγιο χορηγήθηκε σε 30 ζεύγη γονέων παιδιών προσχολικής και Πρώτης Σχολικής ηλικίας περιοχής της Θεσσαλίας, ηλικίας 24 έως 38 χρόνων. Ακολουθήσαμε την ποιοτική ανάλυση των δεδομένων.

ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ- ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ

ως προς τη στάση, τη σχέση των γονέων με το θάνατο
η πρώτη τους επαφή – βιώματα, συναισθήματα, σκέψεις, ενημέρωση

- Το 1/3 των γονιών αναφέρει ότι η πρώτη επαφή με το θάνατο ήταν σε ηλικία 6-12 ετών.
- Ένα μέρος του δείγματος των γονέων αναφέρει ότι η πρώτη απώλεια, κατά την περίοδο της παιδικής τους ηλικίας, είχε να κάνει με το θάνατο κάποιου ζώου.
- σχεδόν όλοι, είχαν την εντύπωση και πίστευαν με το παιδικό τους μυαλό ότι ο θάνατος συνδέεται μόνο με τους ηλικιωμένους ανθρώπους.
- Το 50% του δείγματος δεν είχε ενημερωθεί καθόλου για το θάνατο.
- Πολύ μικρό ήταν εκείνο το δείγμα γονέων, που δήλωσε ότι υπήρξε ουσιαστική ενημέρωση και υποστήριξη τη στιγμή που έπρεπε να αντιμετωπιστεί ένα τέτοιο γεγονός. *"Μου είπαν ότι ο θάνατος είναι μια φυσική εξέλιξη, κατά την οποία κλείνει ο κύκλος της ζωής."*

ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ- ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ

- Από την ανάλυση των απαντήσεων προέκυψε, ότι ανεξάρτητα με τη βαρύτητα του πένθους, το πρώτο περιστατικό θανάτου στη ζωή ενός ανθρώπου παίζει καθοριστικό ρόλο.
- Παρόλο που η πλειοψηφία του δείγματός μας συμμετείχε σε κάποια τελετουργία, κανείς από αυτούς δεν ενημέρωσε το παιδί του για την έννοια του θανάτου σε μικρή ηλικία.
- Εκ του συνόλου
- το 50% του δείγματος πιστεύει στη σιωπή.
- Το 35% του δείγματος, δεν μιλούν στα παιδιά γιατί δεν γνωρίζουν αρκετά για το θάνατο.
- Το 15% του δείγματος, δυσκολεύονται συναισθηματικά να αναφερθούν στο θάνατο και φοβούνται.

Αυτό που συνήθως συμβαίνει είναι ότι:

1. οι γονείς, προκειμένου να καλύψουν τις προσωπικές τους ανασφάλειες και αδυναμίες έκφρασης, οδηγούνται σε μυθοπλασίες και παρερμηνείες όταν καλούνται από τα παιδιά τους να δώσουν εξηγήσεις.
2. ως κοινωνία εκθέτουμε τα παιδιά καθημερινά στην έννοια του θανάτου και μάλιστα στην πιο εξτρεμιστική της μορφή (βία των ΜΜΕ)
3. ο θάνατος είναι μια πραγματικότητα και βρίσκεται και στη ζωή των παιδιών.
4. υπάρχει, τον αναφέρουν τα παραμύθια,
5. τον βλέπουν στην τηλεόραση,
6. αποτελεί μέρος του παιχνιδιού τους,
7. τον συναντούν ολοένα και περισσότερο στον πραγματικό κόσμο.

Η πεποίθηση λοιπόν ότι η σιωπή μπορεί να προστατέψει τα παιδιά είναι μια ψευδαίσθηση.

ΣΑΣ ΕΥΧΑΡΙΣΤΩ